

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/77/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3611204671
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3611204671.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a JUDr. Viery Škultétyovej v právnej veci navrhovateľky H. proti odporkyni S., zastúpenej E., o zaplatenie 500 Eur s príslušenstvom, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 20. septembra 2012, č.k. 4C/86/2011-66, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti **m e n í** tak, že návrh **z a m i e t a**.

Navrhovateľka je **p o v i n n á** zaplatiť odporkyni náhradu trov konania vo výške 378,22 Eur, do troch dní, do rúk E.. A. H. E..

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 500 Eur s 9 % úrokom z omeškania od 14.09.2011 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh navrhovateľky zamietol. Odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke náhradu trov konania v sume 241,79 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 657, § 563 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že navrhovateľka a odporkyňa uzavreli dňa 12.10.2009 ústne zmluvu o pôžičke, na základe ktorej požičala navrhovateľka odporkyni sumu 500 Eur s tým, že odporkyňa jej požičanú sumu vráti v roku 2010 v splátkach. Mal za to, že skutočnosť, že medzi navrhovateľkou a odporkyňou bola uzavretá zmluva o pôžičke sumy 500 Eur, a že navrhovateľka odporkyni požičanú sumu aj odovzdala, potvrdzuje najmä čestné prehlásenie a výpoveď svedkyne E. L., ktorá bola prítomná pri odovzdávaní peňazí, a ktorá potvrdila, že k odovzdaniu sumy 500 Eur navrhovateľkou odporkyni skutočne došlo. Pri hodnotení čestného prehlásenia a výpovede svedkyne E. L. súd prvého stupňa vychádzal z toho, že vykonané dôkazy je potrebné hodnotiť tak jednotlivo, ako i vo vzájomnej súvislosti s ostatnými vykonanými dôkazmi. Pri hodnotení čestného prehlásenia a svedeckej výpovede E. L. považoval za podstatné, že tieto dôkazy boli nepriamo potvrdené aj ďalšími vykonanými dôkazmi, a to najmä výpisom z účtu, vkladnou knižkou, oznámením SBD J. a svedeckou výpoveďou L. F.. Navrhovateľka mala podľa predložených listinných dôkazov v čase poskytnutia pôžičky dostatok finančných prostriedkov. Odporkyňa mala v tom čase dlh na nájomnom, ktorý splatila dňa 18.11.2009, kedy zaplatila do pokladne bytového družstva sumu 549,39 Eur. Z oznámenia SBD J. vyplýva, že odporkyňa nezaplatila riadne a včas nájomné za apríl, august a október roku 2009. Dôvodil, že skutočnosť, že odporkyňa mala finančné problémy, potvrdzujú aj výpovede svedkýň E. L. a L. F.. Napokon aj sama odporkyňa v odpore proti platobnému rozkazu tvrdila, že v tom čase mala značné výdavky. Uviedol, že skutočnosť, že navrhovateľka požičala odporkyni peniaze a žiadala ich vrátiť, potvrdzuje aj výpoveď svedkyne L. F., ktorá potvrdila najmä obsah telefonického rozhovoru medzi navrhovateľkou a odporkyňou, z ktorého vyplýva, že odporkyňa nemá peniaze na vrátenie pôžičky a vráti ju navrhovateľke vtedy, keď peniaze bude mať,

súd prvého stupňa považoval za nepreukázané. Z výpisu z účtu a z vkladnej knižky navrhovateľky vyvodil, že v čase poskytnutia pôžičky mala navrhovateľka dostatok finančných prostriedkov, preto nemala dôvod požičať si peniaze od odporkyne. Nemal za preukázané ani tvrdenie odporkyne, že manžel navrhovateľky poškodil pri dopravnej nehode týždeň pred svadbou syna navrhovateľky motorové vozidlo a potreboval peniaze na opravu, keď navrhovateľka preukázala, že dňa 17.09.2009, teda dva dni pred svadbou absolvovala servisnú prehliadku. Poukázal na rozpory v tvrdeniach odporkyne, kedy naposledy videla navrhovateľku. Ďalej dôvodil aj tým, že je nepravdepodobné, že by žiadala odporkyňa od manžela sumu 500 Eur pre navrhovateľku, a pritom by v tom čase mala sama dlh na nájomnom. Súd prvého stupňa uviedol, že vykonané dôkazy hodnotil jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach. Konštatoval, že k uzavretiu zmluvy o pôžičke a k odovzdaniu sumy 500 Eur navrhovateľkou odporkyni dňa 12.10.2009 skutočne došlo. Odporkyňa mala v októbri 2009 nepochybne dlh na nájomnom, na zaplatenie ktorého jej manžel, svedok B. C., nedal peniaze. Dňa 18.11.2009 už mala dostatok finančných prostriedkov na zaplatenie sumy 549,39 Eur do pokladne bytového družstva. Keďže manžel B. C. jej odmietol peniaze poskytnúť z obavy, že by ich požičala navrhovateľke, je veľmi pravdepodobné, že dlh na nájomnom splatila práve z pôžičky v sume 500 Eur poskytnutej navrhovateľkou. Uzavretie zmluvy o pôžičke a odovzdanie sumy 500 Eur jednoznačne potvrdila vo svojej výpovedi svedkyňa E. L., a hoci jej dôveryhodnosť odporkyňa sponchyňuje, súd jej výpoveď hodnotil najmä vo vzájomnej súvislosti s ostatnými vykonanými dôkazmi, ktoré potvrdzujú tvrdenia navrhovateľky. Z týchto dôvodov súd považoval pohľadávku navrhovateľky za preukázanú čo do základu i výšky a rozhodol tak, že zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľke sumu 500 Eur. Mal za to, že odporkyňa je so zaplatením sumy 500 Eur v omeškaní, preto priznal navrhovateľke popri istine aj úrok z omeškania vo výške 9 % od 14.09.2011 do zaplatenia. Návrh zamietol v časti, v ktorej sa navrhovateľka domáhala zaplatenia úroku z omeškania od 13.04.2010 do 13.09.2011 z dôvodu, že navrhovateľka nepreukázala, že by splatnosť pôžičky nastala dňa 12.04.2010. Úrok z omeškania navrhovateľke priznal odo dňa podania návrhu, t. j. od 14.09.2011 do zaplatenia. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p. z dôvodu, že navrhovateľka mala v konaní neúspech len v pomerne nepatrnej časti úroku z omeškania, preto jej priznal plnú náhradu trov konania.

Proti rozsudku vo výroku, ktorým bolo návrhu vyhovené, podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporkyňa. Domáhala sa zmeny rozsudku v napadnutej časti a zamietnutia návrhu v celom rozsahu. Súdu prvého stupňa vytýkala, že sa nevyporiadala so skutočnosťou, že v čase, kedy malo dôjsť k požičaniu peňazí, bola vo svojom zamestnaní. Poukázala na výpoveď svedkyne E. L., podľa ktorej k odovzdaniu peňazí malo dôjsť v doobedňajších hodinách, na ktorú výpoveď bezprostredne reagovala, keď uviedla, že v októbri doobeda nemohla byť u navrhovateľky, pretože bola v práci, robila v A.. Súd prvého stupňa na túto skutočnosť neprihliadol pri rozhodovaní vo veci samej, ale ani sa s ňou pri odôvodnení rozsudku nevyporiadala. Túto skutočnosť v odôvodnení rozsudku úplne opomenul. Zastávala názor, že navrhovateľka v konaní niesla dôkazné bremeno, ktoré neuniesla. Hlavným svedkom bola pani E. L., ktorá nepatrí medzi dôveryhodné osoby, navyše ide o osobu blízku, nie je možné brať jej výpoveď ako objektívnu a vierohodnú. Zastávala názor, že preukázané tvrdenie, že dňa 24.09.2009 vlastnila navrhovateľka pomerne vysokú finančnú hotovosť, ktorú následne celú z vkladnej knižky vybrala, ešte nepreukazuje to, že požičala finančné prostriedky odporkyni, ale len to, že navrhovateľka mala v danom období zvýšené výdavky, nakoľko vybrala z vkladnej knižky niekoľkonásobne viac ako podľa jej tvrdenia mala požičať odporkyni. Zdôrazňovala, že k požičaniu peňazí podľa tvrdenia navrhovateľky malo dôjsť dňa 12.10.2009, čiže ešte pred vznikom dlhu na nájomnom za október, ktorý vznikol až dňa 23.10.2009. Nájomné za október 2009 bolo uhradené až 18.11.2009, čiže o viac ako mesiac od času, kedy malo dôjsť k odovzdaniu peňazí. Tvrdenie navrhovateľky o pôžičke peňazí považuje za nelogické, nakoľko si podľa tvrdenia navrhovateľky mala požičať peniaze v čase, keď dlh na nájomnom ešte nemala, pričom poukazovala na to, že nájomné za rozhodné obdobie uhradila až mesiac potom, ako si finančné prostriedky podľa tvrdenia navrhovateľky mala požičať. Svedkyňa L. F., dlhoročná kamarátka navrhovateľky, potvrdila len tie skutočnosti, ktoré poznala sprostredkované z rozprávania navrhovateľky. Zároveň poukazovala na výpoveď svojho manžela, ktorý potvrdil, že odporkyňa nemala dôvod si od navrhovateľky požičiavať finančné prostriedky, nakoľko mala svoje financie, bola v tom čase zamestnaná a rovnako jej manžel, ktorý jej finančne pomáhal, napriek tomu, že nežili v spoločnej domácnosti.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrila navrhovateľka, ktorá sa domáhala potvrdenia napadnutého rozsudku. Trvala na tom, že výpisom z účtu, resp. vkladnej knižky navrhovateľky bolo preukázané, že v rozhodnom čase mala dostatok finančných prostriedkov na svojom účte, a preto je nelogické,

aby si požičiavala od odporkyne. Tvrdenie odporkyne, že v čase preberania peňazí mala byť v práci, považuje za „vykonštruovaný manéver“, pretože v odpore nič také neuvádzala. Doklad o tom, že v čase preberania peňazí mala byť v práci, jej nerobilo problém zabezpečiť, pretože je s majiteľom firmy vo veľmi priateľskom vzťahu. Poukazovala na to, že v konaní bolo preukázané, že odporkyňa nezaplatila riadne a včas nájomné za apríl, august a október 2009. Skutočnosť, že odporkyňa mala finančné problémy dlhodobo, potvrdili aj výpovede svedkýň E. L. a L. F.. Poukazovala na protirečivosť tvrdení odporkyne, ktorá v odpore proti platobnému rozkazu tvrdila, že v tom čase mala značné výdavky, čo teraz popiera.

Krajský súd preskúmal vec v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné vo výroku, ktorým bolo návrhu vyhovie, podľa § 220 O.s.p. zmeniť a návrh aj v tejto napadnutej časti zamietnuť. Rozhodol na pojednávaní odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom nebol výrok rozsudku, ktorým okresný súd návrh navrhovateľky vo zvyšku zamietol, nakoľko tento výrok rozsudku súdu prvého stupňa odvolaním nebol napadnutý, a preto zostal rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

Navrhovateľka uplatňovala voči odporkyni svoj nárok na zaplatenie žalovanej sumy na základe zmluvy o pôžičke.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podstatnými náležitosťami zmluvy o pôžičke sú dohody o predmete pôžičky a o čase jej vrátenia. Forma tohto dvojstranného právneho úkonu nie je predpísaná a postačuje aj ústna dohoda.

Vzhľadom na charakter zmluvy o pôžičke, ktorá je reálnou zmluvou, je významné, či skutočne došlo k odovzdaniu predmetu pôžičky, za akých okolností a čo bolo dohodnuté medzi účastníkmi, najmä v otázke vrátenia pôžičky. V prípade, pokiaľ je o takomto úkone vyhotovená písomná zmluva, táto zmluva sa posudzuje ako dôkaz o úkone, a to o poskytnutí pôžičky. Jej obsah sa hodnotí vždy v kontexte s tvrdeniami účastníkov takejto zmluvy, prípadne s inými vykonanými dôkazmi. Vzhľadom k tomu, že k pôžičke dochádza na základe zmluvy, bolo práve na navrhovateľke dôkazné bremeno nielen o tom, že čiastku 500 Eur odporkyni skutočne poskytla, ale i o tom, že takáto čiastka bola plnením z právneho vzťahu, ktorý bol založený zmluvou o pôžičke. Pri neexistencii písomnej zmluvy, tak ako tomu je aj v preskúmvanej veci, je práve na navrhovateľke, aby preukázala svoje tvrdenia. Jej povinnosťou bolo v zmysle ust. § 120 ods. 1 O.s.p. predložiť dôkazy na svoje tvrdenia, a teda práve navrhovateľku zaťažovalo dôkazné bremeno preukázať, že zmluva o pôžičke uzavretá bola, a že došlo aj k skutočnému reálnemu odovzdaniu peňazí odporkyni.

Dôkazná sila písomného dokladu by bola závažnejšia, než nepriame dôkazy, z ktorých súd prvého stupňa pri svojom rozhodnutí vychádzal. Odporkyňa v priebehu prvostupňového konania v rámci svojej obrany predniesla odlišné tvrdenia od navrhovateľky. Zmluvu o pôžičke, na základe ktorej jej navrhovateľka mala požičať sumu 500 Eur, popierala. Okresný súd i napriek absencii písomného dokladu vychádzal pri svojom rozhodnutí predovšetkým z čestného prehlásenia a výpovede svedkyne E. L., ktorá mala byť prítomná pri odovzdávaní peňazí odporkyni. Svedkyňa sa pred súdom prvého stupňa na pojednávaní, konanom dňa 20.09.2012, na otázku zástupkyne odporkyne, v akom čase sa konalo stretnutie, pri ktorom malo dôjsť k odovzdaniu peňazí, vyjadrila, že to bolo niekedy doobeda, presnú hodinu uviesť nevedela. Súd prvého stupňa predmetný dôkaz - výpoveď svedkyne E. L. hodnotil vo vzájomnej súvislosti aj s ostatnými nepriamymi dôkazmi, ktoré v konaní vykonal. Dopustil sa však pochybenia, keď nevykonal dokazovanie na argumentáciu odporkyne, ktorá k výpovedi svedkyne L. uviedla, že v októbri doobeda nemohla byť u navrhovateľky, pretože robila v A., bola v práci. Súd prvého stupňa pochybil, keď nevykonal dôkaz na preukázanie tvrdenia odporkyne, i napriek tomu, že odporkyňa pred súdom prvého stupňa vykonanie takéhoto dôkazu navrhovala. Odvolaciemu súdu

predložila potvrdenie A. zo dňa 12.10.2012, z ktorého vyplýva, že odporkyňa bola dňa 12.10.2009 podľa záznamov na mzdovom úseku prítomná v práci. Odvolací súd doplnil dokazovanie dopytom na A., ktorý podaním zo dňa 02.03.2015 odvolaciemu súdu oznámil, že odporkyňa bola v spoločnosti zamestnaná na základe pracovnej zmluvy od 18.09.2006 na dobu neurčitú v pracovnej pozícii ručné práce na šijacej dielni. Jej pracovný pomer skončil dňa 01.11.2011 podľa § 60 Zákonníka práce dohodou. Pracovná doba odporkyne bola od 06:00 hod. do 14:30 hod.

Na základe takto doplneného dokazovania odvolací súd dospel k záveru, že odporkyni sa podarilo v konaní vyvrátiť tvrdenia navrhovateľky. Odvolací súd nemohol vyhodnotiť výpoveď a čestné prehlásenie svedkyne E. L. ako relevantný dôkaz, preukazujúci, že práve dňa 12.10.2009 v dopoludňajších hodinách došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke, na základe ktorej by navrhovateľka odporkyni aj reálne sumu 500 Eur odovzdala, a to z dôvodov, že v tom čase sa odporkyňa, podľa potvrdenia svojho zamestnávateľa, nachádzala v práci a navrhovateľka opak nepreukázala.

Odvolací súd za týchto okolností dospel k názoru odlišnému od názoru súdu prvého stupňa, vyjadreného v napadnutom rozhodnutí. Vzhľadom na uvedené rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil a návrh zamietol.

Z dôvodu zmeny rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolacím súdom bolo jeho povinnosťou v zmysle § 224 ods. 2 O.s.p. rozhodnúť okrem trov odvolacieho konania aj o trovách konania na súde prvého stupňa. V odvolacom konaní bola úspešná odporkyňa, preto jej v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. bola priznaná náhrada trov prvostupňového, ako aj odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne služby v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z., a to za 5 úkonov právnej služby á 34,86 Eur (príprava a prevzatie zastúpenia, odpor proti platobnému rozkazu, účasť na pojednávaniach na súde prvého stupňa v dňoch 14.02.2012, 20.09.2012, odvolanie voči rozsudku), 1 úkon právnej služby + DPH účasť na pojednávaní odvolacieho súdu dňa 02.04.2015 (od 01.02.2013 je právna zástupkyňa odporkyne platcom DPH) - 41,83 Eur, cestovné náhrady spolu 54,18 Eur, režijný paušál spolu 47,96 Eur (2 x 7,41 Eur, 2 x 7,63 Eur, 1 x 7,81 Eur, 1 x 8,39 Eur + DPH, t. j. 10,07 Eur. Odvolací súd nepriznal odporkyni náhradu trov za úkon právnej služby - ďalšia porada s klientkou dňa 14.01.2013 z dôvodu, že vykonanie tohto úkonu a jeho účelnosť nebola odvolaciemu súdu preukázaná. Odporkyni patrí aj náhrada trov za súdny poplatok za podaný odpor 30 Eur a súdny poplatok za odvolanie vo výške 30 Eur. Spolu trovy konania predstavujú sumu 378,22 Eur.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.